

[Lokalhistorisk Arkiv og Forening i Allerød Kommune](#)

... arbejder for at vække interesse for egnens historie og indsamle det lokalhistoriske kildemateriale, der belyser fortiden. Her er et tilbud om at finde fortiden i nutiden

.....på en rundtur i Allerød

med mindre afrundinger i Hillerød, Egedal og Furesø Kommuner. Turen har på vegne af Allerød Kommune været afviklet som bustur for Allerød Kommunes ældre, en tur arrangeret af Ældrerådet og Handicaprådet med bistand fra LFAK. Derfor kan turens mål nås pr. bil. På cykel og til fods er der utallige andre muligheder.

© LFAK, Birthe Skovholm og Per-Olof Johansson. Billeder og tekst må ikke udnyttes erhvervmæssigt, kun til privat brug.
Fotos er optaget med henblik på at kunne orientere sig forud for turen om placering af stederne.

**Ruten har udgangspunkt fra
AOC Engholm, Rådhusvej 3**

Printvejledning: Ved at vælge at udprinte pdf-filen som 'book-let' bringes arkantallet ned på 9 og kan fol-des til et lille overskueligt hefte.

Med udgangspunkt fra AOC Engholm, Rådhusvej 3:

Vi kører til højre ad Rådhusvej og til højre ad Kollerødvej.
Navnet **Engholm** stammer fra gården Engholm, der lå mellem det gl. rådhus og AOC. Gården blev revet ned i 1973.
På højre hånd kommer vi til **Vestvej**, der var Lillerøds vestligste vej og grænse mellem Lillerød og Kollerød.

Lillerød gamle skole. Foto fra bogen "Fortid i Lillerød", udgivet af LAFAK.

Efter Gl. Skolegårdsvej på højre hånd kommer vi til **Gl. Skolegård** (Kollerødvej 49-51), der var Lillerøds første skole og bygget i 1823. **Gravenstensvej** er opkaldt efter en gammel gård, der blev nedrevet engang i 1800-tallet og lå på Frederiksborgvej mellem Gl. Lyngvej og Prøvestensvej.

Lillerøds første kommunekontor.

I krydset drejer vi til venstre ad **Gl. Lyngvej**. På hjørnet til venstre i det gule hus (nr. 20) lå Lillerøds første Kommunekontor fra 1925-1948. Huset var også bolig for kommunesekretær Mogens Ebbesen og familie og desuden bibliotek.

Lillerød Hus

Overfor tankstationen ligger på højre hånd det stråttækte **Lillerød-hus**, hvor der først i 1800-tallet boede en hue-kone, Johanne Petersen, der broderede guldnakker til kyser.

Lænehuse på hjørnet Wolthersvej – Gl. Lyngvej.

På **Wolthersvej** ligger nogle af kommunens ældste beboelseshuse bl.a. det første fattighus.

I krydset Gl. Lyngvej/Frederiksborgvej lå **Lillerød Gadekær** indtil det blev fyldt op i 1952. Frederiksborgvej gik i en bue udenom (hvor de lave buske og bænken står). Drej til venstre -.

Lillerød sprøjtetam.

På højre hånd ligger **Sprøjtetammen**, og på hjørnet af indkørslen til **Kirkehavgård**, lå kommunens sprøjtehus med brandsprøjten (nedrevet 1952). Lokalhistorisk Arkiv har til huse hovedbygningen på Kirkehavgård.

Ældste del af Lillerød Skole, sprøjtehus lå lige til venstre.

Til venstre ligger **Lillerød Skole** fra 1910, der senere er blevet udbygget i flere omgange, bl.a. 1952 og 1962.

Pr. 1.4.1969 blev den omdøbt til **Toftehaveskole** efter nabogården Toftehavgård, men fik sit gamle navn igen allerede 16.12.1970.

Årsagen til navneændringen var Lillerød Sogneråds frygt for forveksling med den nye Skovvangskole, der var ved at blive bygget.

Toftehavegård.

Lillerød Kirke er fra omkring 1100 og har i modsætning til de fleste andre landsbykirker tårnet i øst. Først i 1906 fik kirken et rigtigt

Lillerød Kirke

tårn, der afløste et tårnspir fra midten af 1800-tallet. Tårnet blev betalt af Ole Jørgensen, han har på kirkegården det store familiegravsted udfor Sognegården.

Hvidesten

På venstre hånd ligger gården **Hvidesten**, hvor der er planer om at indrette nyt pensionisthus i hovedbygningen. Hvidesten har tilhørt Seruminstittet siden 1938, og sammen med nabogården Toftehave, har gården været hjemsted for et kæmpe dyrehold til videnskabelig brug.

Den nordlige del af Lillerød har fra gammel tid heddet Enghaven, og i dag genfinder vi navnet i bl.a. Enghavevej, Enghave Parkvej og Enghaven Nord. Nord for institutionen Engblommen har der været en kilde, måske helligkilde ved navn Hvidekilde.

Daginstitutionerne ret for, til højre Hvidekilde.

Fra rundkørslen ved Engbuen køres ad **Hammersholt Byvej**. På venstre hånd ligger villaerne i 'æble-pære-kvarteret', hvor vejnavnene er gamle æble- og pæresorter. Området husede nemlig førhen

Clara Frijsvej

en frugtplantage. På højre hånd **Nordbanen**, der blev anlagt i 1864, og stationsbygningen stammer fra dette år.

Mimosen.

På **Ellevevej** 38-49 ligger demenscentret **Mimosen** ved siden af SENIORANDELSBOLIGFORENINGEN Ellehaven.

Den første bygning (t.h.) i det åbne land er **Viekærgård**. Den hørte indtil kommunesammenlægningen i 1970 til Nr. Herlev og lå som en enklave i Lillerød kommune.

Til højre ses det nu nedlagte **Hammersholt Teglværk**, hvor der nu er Hammersholt Erhvervspark. På den anden side af jernbanen ses Lillerød Vandværks vandtårn, som i 1973 afløste vandtårnet ved Tokkekøb Hegn, opført 1937, først nedrevet 1982.

Lillerød Vandtårn.

Lillerød sogn består kun af to landsbyer, Lillerød og Børstingerød, hvor Børstingerød er den nordligste. Sognet har før i tiden levet op til sit navn: Lille rydning, for i 1801 var der kun 302 indbyggere i hele sognet. Vi skal helt op i slutningen af 1920'erne, før vi passerer 1.000 indbyggere i sognet.

Børstingerød

På højre hånd ligger **Gadekæret** og på venstre hånd

Ind til Børstingerød

Damgården. Børstingerød er i dag sammenvokset med Hammersholt, og vi kommer nu ind i Hillerød kommune.

Damgården set fra Damhuset.

Hammersholt er den oprindelige gamle landsby (nævnt første gang i kilderne i 1308), mens Ny Hammersholt ved Frederiksborgvej er en langt senere bebyggelse, hvor mange af teglværksarbejderne fra Hammersholt Teglværk boede. Den sydligste del af Ny Hammersholt kaldes også Lille Sverige, formentlig pga mange svenske teglværksarbejdere.

Vi drejer til venstre ad Brødeskovvej.

Til højre kan man se helt til Frederiksborg Slot og tættere på, Kraftvarmeværket i Hestehaven.

Udsigt til Frederiksborg Slot fra Brødeskovvej.

Svenske og danske troppers opmarch og kongernes møde i Hammersholt foran Frederiksborg Slot 3. marts 1658 for at fejre freden i Roskilde. Udsnit af stik efter tegning af Eric Dahlberg.

Den første ejendom på højre hånd er **karmeliterklostret Sankt**

Sankt Josephs Carmel

Josephs Carmel. Det er et nonnekloster oprettet i 1999 af svenske nonner. Der er i dag syv beboere.

Indkørsel til Brødeskov Kaserne.

På venstre hånd ligger **Brødeskov Kaserne** (Sjællandske Parkområde), hvor der tidligere har været granatværk. Sjællandske Tøjhus overtog granatværket i 1960'erne, og derefter blev her syet uniformer til militæret.

Vi kører gennem Brødeskov og over Hillerød-motorvejen, og efter **Brødeskov Skole** på hjørnet drejer vi til venstre ad Kollerødvej. Modsat skolen ligger **Brødeskovparken**, hvor de fleste huse er træhuse. Til venstre kører vi forbi **Brødeskov Stadion**.

Udsigt fra Kollerød Bro

Ved **Kollerød Bro** kører vi over **Kollerød Å**, der er kommunegrænse og er igen i Allerød Kommune. Kollerød Å blev i 1500-tallet opstemmet til en sø, **Kollerød Sø**, der lå på det lave område ved Hillerød motorvejen lige nord for flyvepladsen. Vandet kommer fra Allerød Sø via Søgrøften og Børstingerød Mose, og det blev fra Kollerød Sø ledt ad en gravet kanal til Frederiksborg Slotssø, der dengang manglede vand. I dag er dæmningen fjernet og vandet løber ud i Havelse Å. Man kan stadig se rester af kanalen som dybe grøfter i Brødeskov.

Nu hedder vejen **Flintholmvej**, opkaldt efter den første gård på venstre hånd i Kollerød Landsby.

Kollerød

Vi er i Lynge sogn. Kollerød er en af de bedst bevarede landsbyer i hele kommunen.

Bag hækken til højre den tidligere købmandshandel.

I **Kollerød Bygade 2** (på højre hånd) lå **Købmandshuset**, der blev bygget omkring år 1900. Det fungerede som byens samlingssted indtil det lukkede i 1983.

Skolen i Kollerød

Ved udskiftningen i 1787 blev halvdelen af de oprindelige ti gårde flyttet ud på markerne bl.a. Møllemosegård. Men allerede i 1721 havde Kollerød fået en **skole**. Det var en såkaldt Rytterskole, som Frederik IV byggede i alt 240 af på krongodset. Kollerød Skole var også skole for børnene i Lillerød indtil 1823, hvor Lillerød byggede Gl. Skolegård på Kollerødvej. Kollerød Rytterskole blev nedrevet og genopbygget i slutningen af 1870'erne, og den bevarede skolebygning ses på højre hånd (Kollerød Bygade 34). Bemærk sandstenstavlen med årstallet 1877. Rytterskolens originale tavle hænger på Lynge Skole.

Kollerød-morderen

Kollerød er kendt i vide kredse på grund af **Kollerød-morderen**, eller Ole Pedersen ”Kollerød”, som han hed. Ole blev født i Kollerød i 1802 og havde en svær barndom med mange prygl. Han kom tidligt ud at tjene og blev atter mishandlet nu af sønnen på gården. Han kom derefter i dårligt selskab og fik en kriminel løbebane som småtyv og bedrager.

I 1837 myrdede han en papirkusk på Nymølle ved Lyngby, og under sit fængselsophold skrev han på uforfalsket nordsjællandsk sine erindringer, der udkom som bog i 1978. Han blev dømt til døden og henrettet på Amager Fæled i 1840.

Øst og syd for Kollerød har der været gravet ler til Hammersholt Teglværk, og man ser tydeligt niveauforskellen i forhold til vejen og de vandfyldte lergrave.

Vejen til Mellemskovgård

Vi passerer **Lyngø Å**, og på højre hånd ejendommen **Brotræet**, der har hjortefarm på venstre hånd, samt **Mellemskovgård** og **Mellemskovhus** (t.h.) inden vi drejer til højre ad **Kollerødvej**.

Brudevæltelurerne

På højre side af Kollerødvej ligger **Fuglerupgård**, der er en af Lynge bys udflyttede gårde. På p-pladsen står en plade med et 'seværdighedsskilt' med historien om **verdens første og største lurfund**, der i 1797 blev gjort af bonden Ole Pedersen i Brudevælde Mose inde på marken i retning af bronzealderhøjen. Det var under tørvegravning, at Ole fandt de seks bronzelurer fra omkring 800 før Kristi. Den ene lur blev i 1846 givet til den russiske zar, mens de øvrige fem i dag kan ses i den nyindrettede oldtidssamling på Nationalmuseet.

Udsigt fra Brudevælde mod nordøst

Det er i dag morsomt at tænke på, at Lynge i Bronzealderen har været hjemsted for en høvdingeklan, for hvem det var muligt at ofre

den enorme rigdom, som seks lurer repræsenterer, til guderne. Nogle mener, at det i nutidens penge svarer til en Storebæltsbro. Fra Jernalderen kender vi rigmandsgraven fra Uggeløse (mere herom senere), og det er også pudsigt at navnet Lynge indgår i hele to herredsnavne, nemlig Lynge-Frederiksborg og Lynge-Kronborg herreder.

Årtusindskifteskoven

På hjørnet af Kollerødvej og Lynge Bygade plantede Allerød

Indgang til 'Årtusindskifteskoven'.

Kommune i år 2000 en skov på et 14 ha stort område. Der blev plantet 60.000 træer, bl.a. birk, røn og eg, og skoven er delvist betalt med EU-midler og solgt af skov-beviser. På arealet har der tidligere været en stor lergrav.

Lynge Bygade

Første vej på højre hånd er **Mejeribakken**, der har navn efter **Andelsmejeriet Baunedal**, der lå på højre hånd, hvor rækkehusene ligger i dag. Andelsmejeriet blev stiftet i 1890 af en kreds af lokale

bønder, og frem til 1971 leverede Baunedal smør og mælk både til eksport og hjemmemarked.

Hovedbygning til Baunedal.

På venstre hånd ligger gården Baunedal. Længere fremme t.h. (nr. 47) ligger stuehuset til den gamle gård **Folebjerggård**. Efter krigen blev gården udflyttet til Hillerødvej.

Lynge Kirke, gadekær og Lynge Skole

På venstre hånd kommer **Ved Gadekæret**, hvor præstegården og sognegården ligger. Polarforskeren **Knud Rasmussens** far Chr. Rasmussen var præst i Lynge 1896-1917 og boede i præstegården. Han lavede den første grønlandsk/danske ordbog. Knud har kun boet i Lynge i nogle få år, da han var 17 år, da faren blev ansat i Lynge.

Indgang til Lynge Præstegård

Gadekæret i Lynge

Længere inde af Ved Gadekæret ligger den 'nye' skole, og området blev før i tiden kaldt 'Gåselandet', fordi der var så mange gæs. Lynge er en af Nordsjællands højest beliggende landsbyer omkring 55 m over havet.

Lynge Kirke

Den første kirke er bygget i begyndelsen af 1100-tallet af kampesten. Oprindeligt var den en lillebitte kirke, hvor skibet blot var 10 m langt. Kirken er berømt for sine kalkmalerier i korbuen, malet af Isefjordsmesteren midt i 1400-tallet.

Sagnet siger, at der boede en velhavende frue i Kollerød og en junker på Borre Voldsted syd for Uggeløse Skov. Junkerens hund bed fruens hund, og derfor ville hun ikke længere komme i Uggeløse Kirke og byggede i stedet Lynge kirke. Der er flere varianter af sagnet, og denne er H.C. Bang Rasmussens.

Adam og Eva i Lynge Kirke. Foto Nat.Mus.

På venstre hånd ligger Lyng Bygade 18, som er den stråttækte gamle skole fra 1819, der blev afløst af den 'nye' Centralskole Ved Gadekæret i 1910.

Vi fortsætter ad **Lyng Bygade** og følger vejen til venstre med Lindhøjgård (t.v.) og videre til højre til **Kærhøjgårdsvej**. Bag parcelhusene ude til venstre fandt Folkemuseet i år 2000 en del gruber fra bronzealderen og nogle stolpehuller fra jernalderen. Meget tyder på, at bronzealdermenneskene, der ofrede bronzelurene i Brudevæltmose ved Kollerødvej, har boet på den sydvendte skråning herovre, men man mangler endnu at finde rester af deres huse.

Vi drejer til højre til krydset med **Hillerødvej** og fortsætter ad **Vejrmøllevej**. På modsatte hjørne til højre ligger Lynghøjcentret, der er opkaldt efter Lynghøjgård (nedrevet 1975) og til venstre ligger pensionistboligerne i Elmedalen.

Udsigt mod nordøst fra toppen af Vejmøllevej

Vejrmøllevej

Der har så vidt vides aldrig ligget nogen vejmøller på Vejmøllevej, men man har haft udsigt til nogle stykker. Vejen er Uggeløses nordlige 'omfartsvej', og man har en fantastisk udsigt ud over markerne (højeste punkt er 63 m over havet).

På venstre hånd (på toppen af bakken udfor den hvide garage) fandt Aksel Bagger, som var i gang med entreprenørarbejde i 1965 en velbevaret rigmandsgrav fra romersk jernalder, som blev udgravet ved Nationalmuseet. Høvdingen havde bl.a. guldringe, sporer og en stor brystplade med et ansigt af guld samt drikkeglas fra Romerriget med i graven.

Vi fortsætter forbi Kirkebakkegårdsvej, der navn efter gården **Kirkebakkegård** (det er på denne gårds jord, at rigmandsgraven blev fundet). Inde til venstre ligger Uggeløse kirke, hvis gamle altertavle er malet af **Eckersberg**. Kirkebakkegård ligger på venstre hånd.

Vi kommer til krydset med **Uggeløse Bygade**. Desværre må der ikke køre busser til venstre, men vi kan lige kigge hen til den

Gamle rytterskole i Uggeløse

gamle Rytterskole fra 1721 med sandstenstavlen, hvor der nu er præstegård. Skolen blev nedlagt i 1955.

Vi drejer t.h. og på venstre hånd ligger Uggeløse Forskole fra 1922-røde sten og buet vindue.. Vi kan se ud ad den nu spærrede Bygade med ejendommene **Lille Rosenbusk og Store Rosenbusk**, hvor der graves grus og senere skal være et naturområde. På marken ses nogle rør, der skaber ventilation til den gamle losseplads på området.

Vi fortsætter t.v. ad **Mosegårdsvej**. På venstre hånd har vi Uggeløse Sø.

Uggeløse Sø.

Vi krydser Slangerupvejen (mod venstre) lige efter deponeringspladsen.

Deponerings pladsen i Uggeløse

På dette sted følger Slangerupvejen **Slangerupbanens** forløb. Slangerupbanen fungerede fra 1906 til 1948 som Privatbane og fra 1948 til 1954 under DSB og har givet navn til Lyng Stationvej, hvor Lyng Station lå i nr. 11. Slangerupbanen havde også station/holdplads i Vassingerød, Uggeløse Skov og Lindholm. Vi drejer t.h. ned ad **Krogenlundsvej**.

På højre hånd ligger Egholmgård (med stort rødt tegltag) og længere fremme den sydlige ende af **Uggeløse Skov**.

Udsigt over Kedelsø ådal.

Til venstre i lavningen, der er den nordligste af områdets store tunneldale, lå indtil sidst i 1700-tallet **Kedelsø**, men i dag er der kun **Kedelsø Å** tilbage. Tunneldalene er dannet af smeltevand, der løb under gletcher-isen under stort tryk, så det bløde underlag blev bort-eroderet.

Uggeløse Bryggeri

Uggeløse Bryggeri

På venstre hånd efter svinget og det store kastanietræ ligger et langt, gult hus, (bygget 1852) hvor der har været hvidtøls-bryggeri og pensionat. Egentlig hed Bryggeriet Uggeløse Bryggeri, men i folke-munde blev det kaldt Frynebryggeriet efter den nærliggende **Frynebro**, hvor Kedelsø Å løber under vejen og fortsætter i **Langesø Å** og videre ud i Græse å.

På den nordlige side af Langesø (t.h.), der blev tørlagt i 1855, (lige syd for Uggeløse skov) ligger **Borre Voldsted** eller **Langesøhus**,

Udsigt fra Krogenlund mod Uggeløse Skov.

som borgbanken også kaldes. (Kan ikke ses fra vejen). Den har tilhørt 'Hvide-slægten', og i Rigsarkivet har man et enkelt brev bevaret, der er skrevet på Langesøhus.

Rosenlundsvej

I T-krydset går vejen til højre mod **Mørdrupgård** på nordsiden af Buresø. Der er i dag et økologiskdrevet bofællesskab.

Vi drejer til venstre ad **Rosenlundsvej** og kører nu langs nordsiden af **Krogenlund**.

Udsigt sydlige skovkant af Krogenlund mod Uggeløse Kirke

Der er flere bud på oprindelsen til navnet Krogenlund. Nogle mener, at det hedder sådan, fordi der vokser nogle krogede – vrange bøge – mod syd i skoven. Andre mener, at det er en offerlund, og der er flere dysser fra oldtiden i den lille lund.

Indkørsel til Villa Prospectus

På højre hånd passerer vi først anlægsgartneriet Vandtrolden i ”**Villa Prospectus**” og derefter **Rosenlund**, hvor skuespillerinden Gerda Christoffersen havde pensionat i 1920’erne. Vi drejer til højre ad Blåkærvej.

Gården Rosenlund

Blåkærvej

Har navn efter gården Blåkærgård, der i dag ligger midt på Mølleåens Golfklubs baner. I 1977 flyttede den tidligere Værløse-klub til Bastrup, hvor den i dag er en af landets største 18-hullers-golfklubber, hvad angår medlemmer.

Ganløsevej

Vi er nu lige ved grænsen til Egedal kommune og drejer til venstre

Bastrup Sø – bemærk ruin til venstre!

og kører nord om **Bastrup sø**. Rundt om søen går der en forholdsvis ny sti, som man kan se ind imellem tæer og buske. På venstre hånd har vi stadig Mølleåens Golfklubs baner.

Vandskellet ligger syd for Krogenlund mellem Bure Sø og Bastrup Sø. Bastrup Sø afvandes i øst af Mølleåen, der løber ud i Øresund. Vest for vandskellet løber alle åerne mod Roskilde Fjord.

Vi skal hen til **Bastruptårnet**, så vi drejer t.h. ad **Stengårdsvej**. På p-pladsen lå det gamle fattighus, der nu er revet ned.

Bastrup Ruin eller Bastrup Stenhus – ja kært barn har mange navne. Tårnet stammer fra begyndelsen af 1100-tallet, altså samtidig med landsbykirkerne, og den ydre diameter har været knap 21 m med en murtykkelse på 6,15 m. (Det giver nogle dybe vindueskar-me..., men nu var der heldigvis ingen vinduer). Tårnet har haft en overbygning af træ på 4-5 stokværk, og man mener, at tårnet er placeret ved Bastrup sø for at overvåge den sydlige vej til og fra Nord-sjælland. Vejen fulgte vandskellet mellem Buresø og Bastrup sø, hvor man kunne gå forholdsvis tørskoet. Man skal tænke på, at

grundvandet i Middelalderen stod meget højere end i dag, hvor vi har drænet.

Vi kører tilbage ad Stengårdsvej og til højre ad Ganløsevej. Golfklubben er stadig til venstre, og vi drejer til højre ad **Bastrupvej**. På højre side har vi en smuk udsigt over Bastrup Sø og **Mølleå-dalen**. På højre hånd ligger **Kobakkegård** og til venstre ser I den lille grusgrav bag besøgslandbruget **Barresøgård** på Slingerupvej.

Mose Anders Vej-

Vi passerer **Mose Anders Vej** på højre hånd, der har navn efter et 'omgangs-fattiglem', der hed Anders Pedersen (død 1863). Som fattiglem gik han hver eller hver anden dag på omgang fra gård til gård. Han hjalp til med forefaldende arbejde, fik sin mad og tag over hovedet, og så var det videre til næste gård.

Nymølle

Vi kommer nu til landsbyen **Nymølle** og er stadig i Uggeløse sogn, som går syd om Lynges sogn. Beboerne i Nymølle passer rigtig godt på deres lokalområde, og de fleste prøver at bibeholde landsbypræget, når de bygger om eller til.

Drive-in-biograf

Lærredet i Drive-In-Bio

Fra T-krydset med Nymøllevej ses th. indkørslen til **Drive-in biografen**, der ligger i **Farum Sten- og Gruskompagnis** gamle grusgrav. Vi drejer til venstre mod Slingerupvej.

Indkørsel til Drive-In-Bio

I krydset ved Slangstrupvej ses t.h. den gamle **Nymølle Købmands-**

handel, Bastrup gl. skole og på hjørnet, **Restaurant Bollinis**, der ligger i grusgravens gamle 'vejerbød'. Vi fortsætter nordpå ad Nymøllevej.

Nymøllevej

I slutningen af 1980'erne blev Nymøllevej anlagt fra Sortemosevej ved Allerød Station til Nymølle ved Vassingerød. Den sydlige del af Vassingerød er udlagt til hjemsted for kommunens tunge, støjende og forurenende industrivirksomheder.

'Bjerget' set fra Vassingerødvej.

Til venstre ligger **Farum Sten & Grus'** kæmpestore grusgrav med opgravningerne populært kaldet 'Bjerget', og når man ser ind til højre, ser man bl.a. en betonfabrik, Krøll Kraner og en metalvarefabrik og kommunens Genbrugsplads. Længere inde i industriområdet ligger mindre forurenende fabrikker, f.eks. Bantex, der som bekendt laver kontorartikler, kosmetikvirksomheder, Missionpharma, der pakker og transporterer medicin og nødhjælp til katastrofeområder og længere fremme Fritz Hansens Møbelfabrik, der producerer de berømte Arne Jacobsen stole her. Nu og da gives der offentlig adgang til firmaets museum.

I de store udgravninger på venstre hånd har arkæologerne fra Folkemuseet i Hillerød bl.a. fundet hus-tomter fra stenalderen. Her skal høreapparatfirmaet WIDEX bygge nyt domicil.

På begge sider af vejen har **Birkholm Planteskole** sine store træer, som er deres speciale, og til højre strækker **Vassingerød Old** sig østover helt til Furesø kommune. (Old betyder mark i betydningen 'udmark' eller overdrev).

Ravnsholt Skov

Vi kører over **Hillerød Motorvejen** og drejer t.h. ad **Skovmosen**. På højre hånd kommer indkørslen til PYRODAN, der er en fyrværkerifabrik. Vi kører nu i den sydlige del af Ravnsholt skov, kører forbi 'Bymosen' til Farum og kører snart ind i Furesø kommune. Skovløberstedet t.h. er **Søndre Hus**, og vejen hedder nu Høveltsvangsvej. Ved sydenden af Ravnsholt skov lå Kunstakademiet arkitekters weekendhytte Frederiksholmhytten, som i 1949 blev dekoreret af Cobramalerne. Et af lofterne kan ses på Sophienborg den dag i dag.

Bregnerød

Nu kommer vi til **Bregnerød**, og på højre hånd **Bregnerød Kro**. Vi kører til venstre ved Kroen ad **Hyrebakken** og kommer op til den vandfyldte Allerød Teglværksgrav på højre hånd, hvor den geologiske periode **Allerød-tiden** blev påvist i **1897**.

Allerød Teglværksgrav, Tivolibakkerne ved vejen Hyrebakken

Allerød-tid

Allerød Teglværk på Sortemosevej gravede ler her i Bregnerød, og en dag i 1897 kom en botaniker og en geolog herud og så på lagene i leret. De opdagede, at der i istidsleret var et lag, der indeholdt rester af planter og dyr, som ikke kunne leve på isen, og derfor måtte der altså have været en mild periode i den sidste istid for omkring 13.-14.000 år siden. Udover planterester fandt man også underkæben af en ulv, en rensdyrtak og en elsdyrtaak. Denne mildningsperiode kaldte de Allerød-tiden efter Allerød Teglværksgrav, hvor perioden første gang er påvist – og så ligger den i Farum.

Bregnerød Kro

Vi vender og kører tilbage forbi Bregnerød Kro og drejer til venstre ad Gl. Høveltevej, hvor vi har **Frederiksminde** og **Skovmosegård** på venstre hånd. Læg mærke til **Tække-mandens** eget flotte tag!
Til venstre ad **Høveltevej**.

Efter Stengården med 'Øko-æg'-skiltet har vi et godt kikk til venstre,

nord-over mod de to gule **Tivoli-husene og Sønderskov**. Den store ejendom på venstre hånd er **Bregnerødgård**, hvor der er sportsri-deklub. Stuehuset fik i 2001 en pris som bedste murstenshus.

De militære områder

Vi kommer nu igen hjem til Allerød Kommune, og på venstre hånd har vi **Hyldegård** og derefter **Sønderskovgård**, hvor Per Prom startede PROMs Kemiske Fabrik. I T-krydset skal vi til venstre ad Høveltevej. Vi kører nu midt i det militære område, og på højre hånd ser vi **Høvelte Kasernes Motorgård**.

Høvelte trinbrædt

Vi fortsætter over **Nordbanen**, der blev anlagt i 1864 og kan t.v. se ned på **Høvelte Trinbræt**, hvor det kun er de 5 sidste nattoget fra København, der stopper.

Høvelte

På venstre hånd ligger landsbyen **Høvelte**, der indtil 1922 hed **Ludserød**. Byen er opkaldt efter Lucia, men det vidste de frække unger, der drillede Ludserød-børnene ikke. P.Sørensen Fugholm alias digteren Per Barfoed, som havde digtet sig til et tilhørsforhold til Blovstrød skrev en gribende ode herom: Oh! LUSERØD!: ”Jeg stønner ud – jeg råber i min nød: / Bevar dit navn, som helligt blev for Trine; / for vos det hedder altid Luserød, / vi brør os ikke om og være fine.”

Indgang til Høvelte kaserne.

Til venstre kommer vi forbi den smukke **Høvelte Kaserne**, hvor Livgarden har til huse.

Høveltelejren var fra begyndelsen i 1910-11 en teltlejr ligesom Sandholmlejren, og begge er opkaldt efter områdets to største gårde Høveltegård og Sandholm. De oprindelige mandskabsbygninger er nu nedrevet.

Vi skal nu til venstre ad Kongevejen, hvor den hvide **Høveltegård** ligger på bakken foran t.h. Under krigen var gården hjemsted for Schallburg-korpset, men siden har der været Befalingsmandsskole (Hærens Signalskole) og administrationsbygning.

På højre hånd neden for bakken ligger **Drabæk Mose** inde på øvelsesområdet, og **Drabækken**, hvor **Drabækmordet** blev begået i 1875 af Lars Rose.

Blovstrød

Vi drejer til højre ad **Blovstrød Byvej** og ser straks **Blovstrød Kirke med Præstegården** t.v.

Blovstrød Kirke, med præstegård til venstre.

Blovstrød-Lillerød var et sogn med Lillerød som annekssogn indtil 1974, derfor lå præstegården i Blovstrød. Præsten **Joachim Junge**

var præst her fra 1791 og til sin død 1823. Han udgav 1798 en lige siden berømt bog om "Den Nordsjællandske Landalmue", hvilket vil sige om egnens bønder.

Her boede også den legendariske pastor **Harald Søbye** (1908-2000), der var blevet 100 år i år. Han var præst i Blovstrød og Lillerød fra 1948-1964. Som bekendt blev han afskediget med $\frac{2}{3}$ pension fordi han blandt meget andet nægtede at bede for kongefamilien, prædikede mod militæret og hævdede at Jesus var socialist.

Den ældste kampestens-del af Kirken er sikkert bygget omkring 1150, mens murstensdelen er noget yngre. Præstegården er bygget i 1899, efter den gamle præstegård brændte.

Kapellet er tegnet af **arkitekt Georg Jensen**, Lillerød.

Grønholmen

Blovstrød Kirke set fra Grønholmen.

Bag kirken ligger den gamle 'landsby-forte' med gadekær, som byens gårde har ligget rundt om. Grønholmen blev fredet i 1947 og er derfor bevaret i dag. På den anden side af Grønholmen ligger **Blovstrød Skole**, der i 1938 afløste den gamle stråtekte skole, som lå ved siden af til venstre.

Blovstrød Skole set fra Grønholmen

Hvor Blovstrød Byvej og Kærvej løber sammen ses t.h. den gule, stråttækte **Rosmosegård**, hvor Sjælsø Gruppen tidligere havde sit domicil, før de flyttede til Ny Allerødgård på Sortemosevej. Det er her, der i vinter blev fældet fem bevaringsværdige **kastanie-træer**, som Kommunen krævede erstattet af nye store træer. Efterfølgende har ejeren i to omgange forsøgt at opfylde kravet ved at plante for små avnbøge, men nu kræver Kommunen, at der til efteråret plantes fem ti meter høje træer.

Blovstrød Svømmehal til højre, Rosmosegård til venstre.

Svømmehal

På hjørnet af Kærvej og Byagervej ligger Svømmehallen, som Blovstrød sogneråd, der havde penge i kommunekassen, bestilte for næsen af Lyng-Uggeløse og Lillerød inden kommunesammenlægningen i 1970. Det var der efterfølgende megen utilfredshed med i de to andre lokalområder.

Vi fortsætter lige ud ad Blovstrød Allé. På ældre kort kaldes området op mod Sandholmgårdsvej for **Blovstrød Overdrev**, men på de nye kort bruges betegnelsen om arealerne op mod Tokkekøb hegn på den anden side af vejen.

Skovfrydgård

Sandholmgårdsvej

I T-krydset skal vi t.v. ad Sandholmgårdsvej, der har navn efter **Sandholm**, som ligger længere mod øst og er kendt for Røde Kors Flygtningecentret.

På højre hånd ligger **Blovstrød Stadion**, og længere fremme efter det åbne stykke kommer vi til **Skovfrydgård**. Overfor på venstre hånd ligger en moderne nybygget hus (nr. 2).

Skolerne

Vi kommer igen til Kongevejen og drejer til højre mod Hillerød. På hjørnet ligger **Kongevejsskolen og Tokkekøbskolen** i Blovstrøds gamle Kommunekontor.

Blovstrød gamle kommunekontor

Begge skoler er et alternativ til børn og unge, der ikke trives i Folkeskolen. Tokkekøbskolen er for børn op til 7. klasse og Kongevejsskolen er for unge op til 17 år. Det er for øvrigt eleverne på Kongevejsskolen, der deler 'Ny Alder' ud til alle kommunens pensinister..

Tokkekøb Hegn

Vi kører i **Tokkekøb Hegn**, - og 'tokke' menes at være et gammelt ord for 'skønsommæssig handel' altså handel uden opmåling. Før rundkørslen ligger **Røde Port Hus** på vensre hånd. Her lå i en årrække et savværk på en del af skovløberstedets tjenestejord. Nu er der kun en giftgrund tilbage efter trykimprægneringsvirksomhed.

Kirkeltevej

I rundkørslen kører vi ad **Kirkeltevej** mod Lillerød. Endelsen –elte, der kendes fra bl.a. Kirkelte, Lerelte og Høvelte, er det samme ord som holt, og det betyder skov. Navnet skyldes at Vor Frue Kirke i København ejede gårde i området. Vi er nu kommet til Lillerød sogn, nærmere betegnet Børstingerød ejerlav.

Frederiksborgvej

I T-krydset drejer vi til venstre. Til højre går Ravnebjergvej ned mod Lillerød Vandværks vandtårn. På hjørnet af Frederiksborgvej ligger **Hjørnegården** – ikke Bjørnegården, som nogle ellers kalder den, fordi de ikke kan læse det gotiske begyndelsesbogstav.

Borupgård Erhvervsområde

Hovedbygning Borupgård

Vi drejer t.h. ad Gydevang og kører gennem Borupgård Erhvervsområde med conferencecenteret Scandinavian Trade Center. Den gamle hovedbygning til Borupgård, som har givet navn til området, ligger endnu ud mod Frederiksborgvej og har indtil for nylig dannet rammen om Borupgård Fritids- og Ungdomsklub, men sælges nu til industri.

Scandinavian Trade Building med Nordsjællands Konferencecenter og hovedsæde for IT-firmaet Zitech.

 LOKALHISTORISK
ARKIV & FORENING
I ALLERØD KOMMUNE